

Prof. Dr. Orhan TUNA

Gerhard Kessler'den sonra ve Türkiye'de sosyal politikanın öncüsü olarak kabul edilen Orhan Tuna, 1910 yılında İstanbul'da doğmuştur. Giresun ve Edirne'de başlayan ilk ve orta öğretimini İstanbul Ticaret Lisesinde tamamlamıştır. 1934 yılında İstanbul Yüksek Ticaret Okulu'ndan (İstanbul Ticaret Mektebi Ali) mezun olan Orhan Tuna 1935 yılında Almanya'ya gitmiş ve Heidelberg Üniversitesi, Hukuk ve Devlet İlimleri Fakültesi'nde "Türkiye'nin Devlet Ekonomisine Geçışı" konulu çalışmasıyla doktora derecesi almıştır.

Prof. Dr. Orhan Tuna'nın akademik kariyeri 1938 yılında İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Sosyoloji ve Sosyal Siyaset Kürsüsü'nde asistan olarak başlamıştır. Asistanlığı döneminde 1933 Üniversite reformu ile Türkiye'ye gelen Gerhard Kessler'in asistanlığını yapmış, onunla birlikte derslere girerek tercümanlığını yapmıştır. 1941 yılında "Türkiye'de Küçük Sanatlar" konulu çalışmasıyla doçent olan Orhan Tuna, 1951 yılında Profesör olmuştur.

Prof. Dr. Orhan Tuna, Türkiye'de sosyal politikanın saha çalışmalarını ilk başlatan sosyal siyasetçisi olarak "elinde çantası ile adeta bütün Anadolu'yu gezerek" sendikal hareketin başlamasına yönelik çok sayıda faaliyetin öncüsü ve bizzat yürütücüsü olmuştur. İşçi ve işveren sendikacılarının yanı sıra endüstri ilişkilerinin üçüncü aktörü olan kamu görevlilerine de yönelik çok sayıda seminer ve konferans düzenleyerek kürsü faaliyeti gerçekleştirmiştir. Bu faaliyetlerle ilk sendikaların kuruluşlarının alt yapısını oluşturmuş birçok sendikanın kuruluşunda görev almıştır. 1948 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi bünyesinde "Sosyal Siyaset Konferansları" periyodik yayını başlatarak zengin bir sosyal siyaset literatürü oluşmasına imkân sağlamıştır.

Sabahattin Zaim'e göre "Türkiye'de sosyal politikanın ilk kurucusu" olarak kabul edilen Orhan Tuna, 1975 yılında İstanbul ve Ankara'dan sonra Türkiye'nin üçüncü sosyal siyaset bölümü olarak kurulan Bursa Üniversitesi, İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyal Siyaset ve Kooperatifçilik bölümünün kurulması ve derslerinin yürütülmesinde de aktif görev almış, 1975-1983 yılları arasında düzenli olarak lisans ve lisans üstü dersleri yürütmüştür. İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi "İktisat ve İçtimaiyat Enstitüsü" müdürlüğü yapan Orhan Tuna, benzer bir Enstitüyü Bursa'da kurarak Bursa Üniversitesinin eğitim öğretim faaliyetlerine desteğin yanı sıra Bursa'da kooperatifçilik hareketinin gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Türkiye’de ilk sosyal siyaset kitabının da yazarı olan Orhan Tuna, endüstri ilişkileri ve özellikle grev hakkının kullanılması ile ilgili çalışmaların yanı sıra Türkiye’den yurtdışına işçi göçü ile ilgili çalışmalarda da bulunmuştur. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından açılan sendikacılık okul ve kolejlerinde çok sayıda ders veren Tuna, çok iyi derecede Almanca ve İngilizce’nin yanı sıra orta derecede Fransızca dil bilgisine sahiptir.

Akademik hayatında idari görev üstlenmeyi çok arzu etmeyen Prof. Dr. Orhan Tuna, 1958-1960 yılları arasında İktisat Fakültesi Dekanlığı ve Sosyal Siyaset Bölümü-Kürsü başkanlığı yapmıştır. 1982 yılında yaş haddinden emekli olan Prof. Dr. Orhan Tuna 1987 yılında vefat etmiştir. Orhan Tuna, Türkiye’de sosyal politikanın gelişimine katkısı olan akademik çalışmalarının ötesinde Prof. Dr. Sabahattin Zaim, Nevzat Yalçıntaş, Nusret Ekin, Toker Dereli, Turan Yazgan, Gülten Kutal ve Bengü Dereli gibi sosyal siyaset öncülerinin hocalığını da yapmıştır.